

0138



# LA CAMPANA DE GRACIA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR  
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA  
NÚMEROS ATRASSATS. DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA  
TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ  
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

## COSES DE LA SETMANA



— Què veu des d'aquí dalt, don Cristòfol?  
— Tot molt negre, noi.



— Ja ho veuen: abans tenia set peus i ara en tinc  
catarze. Tot progressa.



— Recristina, i d'això en diuen «Barrio del Pacífico»?  
Són molt bromistes aquests castellans!



— No sé pas de què s'exclamen; jo ja hi estic feta a  
anar sempre a les fosques.



— Germans meus: De cap manera vos permeto el de-  
juni; tot va a dojo: és any de menjar i qui menja s'engreixa.



— Que diguin lo que vulgum, el confessorari és el  
lloc més distret i on un hom hi troba més ganguetes.

## Les vagues

No, no, senyor censor, no cal que faci punta al llapiç vermell en llegint aqueix títol: Les vagues. Ens proposem només fer uns breus comentaris quasi filosòfics sobre la diferència entre la vaga general i les vagues parcials.

A Barcelona hem vist moltes vagues generals, perdudes totes pels treballadors, després de les corresponents setmanes tràgiques, plenes d'alarma i d'espèctes. Ara estem veient una sèrie de vagues parcials, concebudes segons un principi d'unitat i descabdellades segons un plan de conjunt.

La vaga general és intensa, però dura poc, i com més s'allarga menys probabilitats té de triomfar. Les vagues parcials combinades són relativament poc intenses, però resulten susceptibles d'una indefinida duració, i com més s'allarguen més pressió exerceixen.

La vaga general és un esforç violent que obté l'èxit o cau en el fracàs en vuit dies. Les vagues parcials són un esforç metòdic i calms.

La vaga general és una jugada d'un sol cop i en una sola carta. Les vagues parcials són una sèrie de jugades, en les quals no s'arrisca mai tot el capital, a fi que es pugui continuar jugant.

Heu's aquí un interessant tema d'estudi. Si els barcelonins d'avui fossin tots sociòlegs, aquests dies estarien encantats de la vida, davant l'experiment social que està realitzant-se en la nostra ciutat.

## El cisma jaumí

CONFESSEM que les proves publicades per En Vázquez Mella, com a testimoni documental de l'aquiescència de don Jaume a les seves campanyes germanòfiles, no seran demostració plena, mes sí indicis de que el pretendent no ha usat precisament una línia recta en les seves preferències durant la guerra. Don Jaume, a la fi, no ha fet més que persistir en la tradició dels equívocs borbònics iniciats per Ferran VII. Però hem de destriar lo que en aqueixos paràgrafs germanòfils existeix de diplomàcia usada per un pretendent prop dels seus partidaris. En Mella copia trossos de cartes que no són, certament, una condemna de la seva germanofília, emperò no existiran altres cartes que la continguin? ¿No va parlar el comte de Melgar de missatges de don Jaume, que no foren acatats? ¿No podria ell, En Melgar, mostrar, al seu torn, un epistolari més complet i més decisiu que el d'En Mella?

S'objectarà: Aquesta duplicitat, damunt la qual no pot llençar-se cap desautorització, és precisament lo que's condemna. Pensi's aleshores que un rei proscriu i l'extensió de la plena llibertat d'opinió dels seus fidels; que altres reis, no emigrats, usaren d'equívocs habilitats; i que lo condemnat per don Jaume no és pas la germanofília—«yo no puedo meterme en la conciencia», diu—sinó que el seu partit trenqués la neutralitat, constituint la vanguarda germanòfila. En el seu castell d'Austria ¿sabia la intensitat i l'extensió de la germanofília carlina? ¿Arribava fins an ell la seva premsa? I si finalment va intentar posar remei a la germanofília exasperada dels seus ¿poden convertir-se en prova contrària i decisiva els fragments de lletres descobertes per En Mella?

Recordem un episodi periodístic. Del A B C ningú en dubtarà. Ha estat la principal tribuna germanòfila. Doncs l'A B C va creure un dia resultava imprudent la parcialitat de l'«Armando Guerra» i prescindí de la seva col·laboració. Si el senyor Luca de Tena, habitant l'Austria, sense poder insistir ostensiblement en les seves ordres, les veges desacatades contemplant en el seu diari la firma expulsada ¿no hauria desautoritzat, malgrat la seva germanofília, an aquells que caigueren en fanàtica extralimitació?

Don Jaume pogué congeniar amb En Mella, però ordenar també la suspensió de l'exaltació alemanitzant per impolítica i anti-neutralista. Si ara callés, ratificant-la ¿no tornaria a caure en torpesa diplomàtica, ja que l'Alemanya imperial no existeix i seran els aliats els arbitres del món?

El cisma jaumí té dos aspectes interessants per a nosaltres: primer, el de que la dinastia exilada, com la governadora, han tingut d'ajupir-se davant la victòria de les democràcies; segon, que al esclatar una pugna

entre un honorari rei absolut i les seves hosts, aquestes reivindiquen per a combatre'l les nostres doctrines lliberals ¿Qui deu orientar la política suprema internacional, el rei o el poble? La meitat dels jaumins crida: el poble! Si el rei imposa principis contraris a la raó particular o col·lectiva ¿se li deu obediència o desacatament? Desacatament—tornen a respondre els jaumins cismàtics.

Es el tradicionalisme que mor, s'escriu. Prematur l'auguri. No és res més que una heterodòxia dinàstica. Don Jaume no representa per a ells la perfecció reial i el destonen idealment. En definitiva, una rebequeria germanòfila, que creu capitula davant dels aliats odiats, si s'ajup davant del memorial als vencedors firmat per don Jaume. Per alguna cosa s'ha dit que els últims germanòfils serien els espanyols, i això, el cisma jaumí, representa la formació del quadre de la guàrdia imperial de la nostra germanofília. Els dinàstics oficials no han pogut formar el quadre i els dinàstics lleigitimistes realitzen aquesta feina ingrata, però romàntica.

PARADOX

## La lluita social



No s'han enganyat, no, els qui deien que, acabada la guerra, és plantejaria a tot el món, amb caràcter agut i apremiant, el magne problema obrer. El plantejament general i amenaçador d'aquest problema és ja un fet. Després de la guerra de les nacions, ve la guerra de les classes. Després de la lluita per la llibertat política dels pobles, ve la lluita per la llibertat econòmica dels homes.

I cal que aquesta vegada els Governos i la classe patronal no es facin il·lusions. El moviment obrer d'ara indica que ha arribat l'hora de la transformació del règim econòmic. No's tracta ja d'aconseguir petites millores, sinó de canviar radicalment les condicions del treball. No's tracta de posar un altre pedaç a la vella organització social, sinó de construir l'organització social nova.

Val a dir que l'obra és colossal, i que és en extrem difícil evitar les encepègades i els trasbalsos. Els mateixos obrers, o una part d'ells, es mostren poc orientats, i és pueril negar la possibilitat de lamentables descarrilaments de l'acció del proletariat, alguns dels quals estem veient ja en d'altres països. L'humanitat està arribant a un tomb decisiu del llarg camí dels segles. Del que succeeixi aquests anys, depèn que el progrés de la societat doni un formidable salt cap endavant, o que sofreixi una aturada i fins pot-ser un retrocés considerable.

La cosa certa és que l'hora dels obrers ha

arribat. La generació actual, després d'haver vist la guerra més tremenda que mai hi ha hagut, veurà la més grossa lluita social de totes les centúries. Com a espectador de la història viva que passa, els homes d'avui constituïm una generació privilegiada. Bé és veritat que no hi ha sols aventatges en aquest privilegi; i sinó que ho diguin els milions de víctimes de totes menes que la guerra ha fet.

La guerra social en la qual hem entrat, serà encara molt més universal que la finida guerra de les nacions. En aquesta hi hagué pobles neutres i territoris als quals la fúria del combat no arribà. Per a la lluita obrera, no hi ha pobles neutrals, ni territoris en pau. Els seus efectes arribaran a totes les nacions, a totes les ciutats, viles i villetes; a totes les cases i famílies. Els nuclis urbans i els poblets del camp i la muntanya, les cases amb ascensor i els miserables cataus on els estadants s'amunteguen, les famílies riques i la pobra gent que viu—o mor—al dia... tots i tothom ha de tocar d'aprop, per les conseqüències de les sotragades de la societat, la qual es troba en la crisi violenta d'un part laboriós, mentre al voltant floten les esperances i els perills.

Grans qüestions morals, i polítiques, científiques i tècniques estan plantejades. Seria fatal que els uns o els altres, o bé tots alhora, es creguessin que's tracta de problemes de força. Com més considerable sigui la intervenció en la força de la lluita social iniciada arreu del món, més difícil, més costosa i més dolorosa serà la solució d'aqueixos problemes complexos. Per a resoldre'ls bé, o tot el bé que's pugui, cal tan seny com audàcia, tanta voluntat com intel·ligència. Tot el que sigui plantejar-los a tall de combats entre el revolver i el fusell, entre el poble en revolta i la força armada, constitueix una equivocació fonamental.

FULMEN

## Pons Pilat



N Pons Pilat ha tingut deïxebles. Vostès recordaran que En Pons Pilat tenia molta afició a rentar-se les mans, dèria explicable en un home com ell que se les embrutava molt sovint.

Els frescos que durant dinou segles de cristianisme han vingut exercint de Pons Pilat, a imitació del seu mestre, s'ho han tirat constantment tot a l'esquena i quan han vist una qüestió ben esgabellada, se n'han rentat les mans i en paus.

Sembla que actualment, amb els perills greus de que estem voltats, amb els conflictes socials que s'estalonen, amb els articles de primera necessitat que són cada dia més cars i més escassos, amb la constant menaça de fam i de revoltes, els encarregats de veïllar per la nostra tranquil·litat haurien d'estar-se a caseta amb el dit al front meditant la solució dels greus problemes que tenen a resoldre. Doncs, ns senyor, els Pons Pilat d'avui s'en renten també les mans i se'n van a divertir-se.

No'm recordo ni ganes en quina província va telefonar el ministre de la Governació al Pons Pilat que'l representava. Naturalment, que l'home no era al Govern Civil i van haver de cercar-lo més d'una hora. Al final varen trobar-lo en un ball de màscares sopant amb un parell de contribuïents del ram d'higiene i rentant-se les mans amb xampany.

La gent prou s'escarrassava fent bullanes perquè baixés el preu dels queviures. Comissions de bona fé prou treballaven adalerats perquè s'arreglessin les vagues pendents. Els diaris prou s'afanyaven a senyalar burlots, tavernes i còrcols aristocràtics on se jugava descaradament. Però mentre l'anarquia dels que manen, que és gramaticalment i tot la pitjor de les anarquies, ho té tot en renou, En Pons Pilat balla un *agarrao* i dona un tom per la sala del braç d'una *cocotte* i d'un *croupier*.

I sempre amb les mans ben netes.

JEPH DE JESPU

## EH LOOR DE UN MUERTO

EN cierta ocasión, yo escribí un artículo ponzoñoso y vengativo contra Burell. De aquel artículo nada tengo que rectificar, ni corregir.

Pero, ahora, con motivo de la muerte del famoso ex ministro liberal, he oído contar algunas anécdotas que le honran y voy a referirlas tal como a mis orejas han llegado.

Yo, que fui un juez implacable de las malas acciones de Burell, estoy más que nadie obligado a poner en el otro platillo de la balanza, las pesas de sus merecimientos y de las buenas obras que pueden abrirle las puertas del cielo.

Ahora que Burell ha fallecido, que ningún favor puede hacerme, que no es más que un ex sin importancia y sin influencia—ex ministro, ex vivo, etc.—nadie pensará que estas rayas puedan ser un anzuelo, un medio de captarme alguna merced.

Burell era un viva la Virgen—me dice el que estos «potines» me cuenta—era un hombre que metía la mano derecha en cualquier bolsillo para tomar lo que le hacía falta, pero que de igual modo abría la izquierda para repartir pedazos de su propia camisa entre los necesitados que le salían al camino.

Puede usted creerlo—sigue mi interlocutor—Burell era un hombre honrado. Podría pobrárselo a usted con mil ejemplos. Cuando fué ministro de Instrucción Pública, hubo de necesitar unos locales para instalar una escuela. Un propietario fué al ministerio a ofrecerle su casa, pero con la pretensión de que se le pagara por ella cuatro veces más de lo que valía. El propietario alegó que habiendo de pagar el Estado, nada importaba el precio y que cuanto más alto fuera éste, mejor sería el margen que quedaría para repartir. Burell no pudiendo contentarse al oír esto, cogió por las solapas al descocado propietario, lo zarandeo como un muñeco, le arreó un puntapié en lo más gordo de su cuerpo y se lo quitó de delante.

Otra vez—no soy yo que hablo—un periodista le amenazó con una campaña de escándalo y de difamación si no accedía a ciertas solicitudes de dinero. Esas amenazas se hicieron por medio de carta, y la carta la llevó un botones al ministerio. Burell hizo pasar a su despacho al portador de la misiva, y le espetó lo siguiente:

—Dile al que te envía, que me he puesto su carta en el bolsillo interior de la americana, que cae frente al corazón... para utilizarla en la primera ocasión que tenga necesidad de ir al retrete.

Finalmente—y continúa en el uso de la palabra el mismo orador—En otra ocasión otro periodista intentó otro *chantage*. Pero, esta vez, el atracador tuvo la gallardía de abordar personalmente al ministro. Este no le dejó acabar. Lo agarró por el pezcuelo, lo hizo arrodillar y, delante del personal del ministerio que acudió al oír los gritos de su Excelencia, le restregó los morros por ¿como lo diré?... por donde el pantalón y el tronco humano se bifurcan y se dividen en dos robustas ramas.

ANGEL SAMBLANCAT

## PREVISOR

Si és que encara tens un duro no tel gastis, bon amic.

Per qui sóc jo t'asseguro que et treurà d'algun apuro tant si ets pobre com si ets ric.

Som en temps que la solvència no és la pàtria de ningú jo bé estic en la creència que aritmètica és la ciència del domini més comú.

Seran moltes les cuineres que a l'escola no han entrat. No et diré que són feineres prò en fer números són feres, saben més que un advocat.

No tel gastis, deus mirar-lo com qui està mirant-se un Sant si és que ets ric tens que guardar-lo que algún dia has de trobar-lo molt en falta. Tel pendran. (1).

(1) Els bolxevics.



—Nada, señores; aquí too Dios se calla, y a la plaza el domingo, que yo lo mando.

Si tu ets pobre, no t'oblidis que si el tens l'has de guardar són les coses tan renyides amb els sous, que no hi han mides que tel deixin arribar.

Si ets casat, la teva dona te'n contarà un gabadal. Et dirà que no s'adona com en molt petita estona no l'hi queda ja ni un ral.

Si és que en canvi a una despesa l'arrossega el teu estat, la mestressa ab gran llestesa te'n farà una gran remesa... et dirà alguna vritat.

Et dirà de les mongetes que el seu preu és d'inminència; et dirà tantes cosetes que entre tot farà miquetes dels teus quartos i paciència.

Si l'intriga el gran augment que a l'anar de fonda veus, et dirà l'amo indolent Es que creu vòstè prudent que el negoci em talli els peus?

Que, què en fas d'aquest caudal si no tens ni per sabates? —Algun dia il·lús mortal pots comprar-ne... mig pardal o tres uncés de patates.

Si és que encara tens un duro no tel gastis bon amic, per qui sóc jo l'asseguro que et treurà d'algun apuro, més si ets pobre que si ets ric.

RÓDERIC BADIA

Aquest número ha passat per la censura governativa



—Vol fer el favor de dir-me per on tinc de passar per a trobar llum?

## Magdalena Pomés

Un deure filial per un cantó i d'amistat i agraïment per altre, ens exigeix agafar la ploma per a donar compte de l'enterrament civil de les cendres d'aquesta dona excel·lent que va portar-nos a les entranyes. Cinquant anys de dolors i defícis maternals, d'altruïsmes generosos i de picar sobre el ferro fret de la munió adormida en els vells programes rutinaris, han auriolat gloriósament a la mare, primera d'obrir camí en l'aspre pujada de l'ideal a Capellades.

Ella va ensenyar-nos a ésser rebels contra tota niçaga de felonies i atropells, i en els llargs anys de privacions exagerades, que disortosament passaren per casa nostra, realitzà el miracle de guanyar el pa dels nostres fills petits, orfes de pare, preferint malmetre's la salut pels pedaços delseu cor a acceptar vergonyosament, a canvi d'una claudicació que hauria sigut sorrollosament rebuda pels enemics, la trista almoïna de la beateria repugnant.

El cor agotat per l'excés de forces esmerçades, ha produït a la malalta els naturals efectes, i la dona que sapigué repudiar la dolentia clerical i fou mestra de tota mena de tasques nobles, ha restituit son deute de sofriments a la vida, venjadora d'aquelles energies abundantment prodigades en les hores crítiques de perill.

Recordant a la santa dona, vegent la seva faç venerable, se'ns ha fet un nus al pit, i el dubte tenebrós de si haurem complet amb ella totalment els nostres deures de fill, ha vingut a trasbalar-nos.

L'acte de l'enterrament celebrat el diumenge darrer a les cinc de la tarda, ha constituït una manifestació de dol esplèndida.

L'amic Ferrer i Cabra de Vilafranca, per encarc nostre, dirigí unes triades paraules a la concurrència, enaltint el procedir rectilini de la difunta, la vellesa de setanta quatre anys.

Als amics de la població i dels pobles comarcans que assistiren a l'acte pietós, lo mateix que els que no havent pogut concorre, per premures del temps, s'han servit condoldre's de la nostra desgràcia, els hi donem des de aquí testimoni del més profund agraïment, fent constar que l'exemple de la santa dona que ens ensenyà l'amor al treball, l'honradesa i la rebeldia contra tota mena d'injustícies, per a preparar l'adveniment d'un estat de coses més falaguer per a l'actual humanitat desvalguda serà continuat d'aquí en avant.

I a les persones de la nostra família que han arribat al cim del Calvari cuidant a la mare i a l'àvia com un moixonet, moltes i corals mercès.

J. COSTA I POMÉS

## La detenció d'En Samblancat

Novament ha estat detingut, a Madrid, el nostre estimat i admirat Angel Samblancat. Delicte de pensament, virtut de pensament. Se redreça contra En Romanones i la llei caiguda desseguida damunt d'ell.

Per a ell la detenció no representarà més que una altra petita anècdota, un episodi més en la seva vida de combatent abnegat i temerari. Però nosaltres ens estimem més veure'l lliure que no pas empresonat, exaltat i no pas punit; i per això esperem la seva immediata llibertat.

A la fi quin és el seu delicte? Uns atacs an En Romanones. Bah! Així no hi ha espanyol que no sigui delinqüent. Però ens estranya la diligència punitiva dels jutges en el cas d'En Samblancat, perquè quin no recorda les campanyes sostingudes per la premsa germanòfila en 1916 i 1917 contra En Romanones, atacs tan terribles que l'obligaren a dimitir? I no obstant, cap escriptor fou empresonat.

Confïem en que aquesta nota tindrà la setmana pròxima un altre títol: «Samblancat en llibertat».

## Gançó de taverna

Guillem, el de Germània, l'emperador sagrat enribetat de simi, de boig i de malvat, el «Deutschland Uber Alles» que feies retentí, ja és càntic de taverna.

—De setze setze el vi, que el pobre Carnestoltes s'acaba de morí.

Que has fet d'aquell estúpit i kolossal poder, d'aquell orgull satànic robat a Llucifer?

on és aquell cinisme que el món esferef?

Ep, tú, emperaire bretol: —De setze, setze el vi,

que el pobre Carnestoltes s'acaba de morí.

Ja pot l'aixam de sabis, el qui fins ara poc amb Déu et confonien,

tirà el barret al foc. I rompre les ulleres i alhora malai

la ciència i la cultura: —De setze, setze el vi,

que el pobre Carnestoltes s'acaba de morí.

Seguit d'immonda recua de burros, com Saül, supèrbia i droperia t'han fet caure de cul.

Tú has abrandat l'incendi que t'ha de concumí l'honor i la corona...

—De setze, setze el vi, que el pobre Carnestoltes s'acaba de morí.

Els somnis i deliris de glòria mundial, s'han convertit en una riota universal.

Arrèu se't té pel pòtul, pel lladre i l'assassí més gran que ha vist la terra:

—De setze, setze el vi, que el pobre Carnestoltes s'acaba de morí.

La polinòdia canten d'innobles traïcions, els qui més t'enaltien amb doctes oracions.

Per ells ja no ets el ferri emperador diví, l'apòstol de la força...

—De setze, setze el vi, que el pobre Carnestoltes s'acaba de morí.

Els clams de les mils mares a qui els fills has robat, t'aixordaran l'orella per una eternitat.

La humanitat entera maleirà el buixí de dones i criatures:

—De setze, setze el vi, que el pobre Carnestoltes s'acaba de morí.

Déu vulgui que ta fama perduri eternament per a vergonya eterna i etern remordiment!

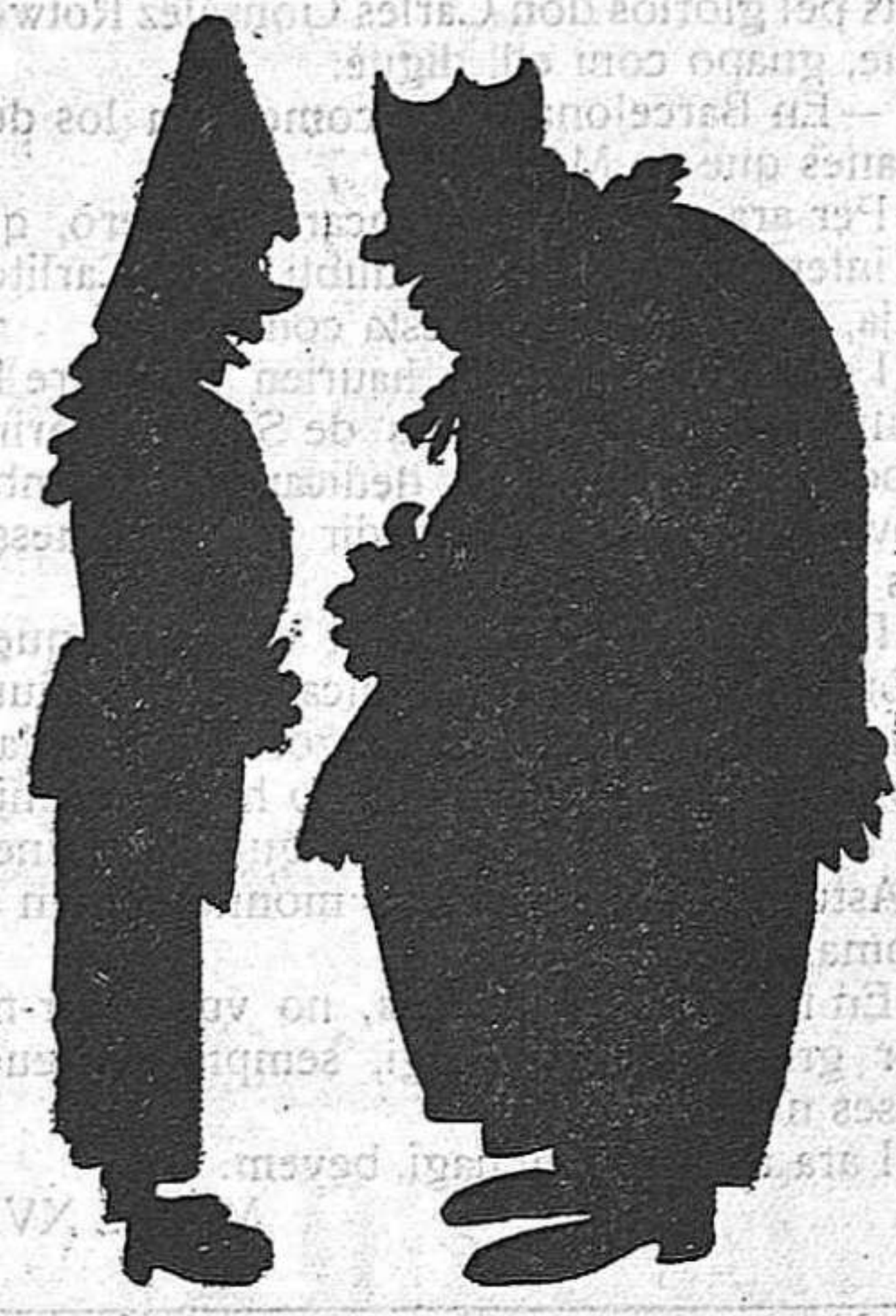
Que a Bèlgica, la santa, contempls reïori junt amb la noble França, l'estel del món llatí.

Que quan la Mort et cridi, rasant el violí, i ballin els dimonis en infernal tragi,

per l'univers ressoni: —De setze, setze el vi,

que el pobre Carnestoltes s'acaba de morí.

J. BAUCELLS PRATS



—I doncs, Maria, què penses fer si deïxes aixó del cuplet?  
—Res, cuidar-me d'un senyor reposat com vòstè.

com que enguany falta tot, especialment les dues darreres coses, per a que els que som bons catalans ho prenem tot amb aquella alegria, el pobre Carnestoltes no ha ressucitat i els venedors de paperets i serpentina han fet un mal negoci i el que lloga les cadires al Passeig de Gràcia ha perdut diners.

I lo més divertit és que convençut en Romanones de que aquest any no tenia que haver-n'hi de Carnestoltes, digué:

—Prou mascarades!  
I tançà les Cortes. No li agradava que republicans, nacionalistes i socialistes li cridessin:

— Te coneixo, conda, ets un barra, vos coneixem a tots ministres, sou uns altres barres, te coneixem sobre tot a tu, Salvatella, ets tan barra com el quefe.

Felicitat com que ara no en deixen parlar de polítiques no hi ha por de que'm portin a la cançri com an el beneit d'En Samblancat que sempre patirà de ficar-se en lo que tant se li en dóna. Ves qui li fa dir que'l conda és coix i de quin peu coixeja. Al nois dolents se'ls fica al quarto fosc i aixó és lo que ha passat a l'Angel.

Endemés a Madrid se veu que la gent afamada feu de les seves i ara volen fer-les els perjudicats que demanen dos mil·lions de pessetes com a indemnització. Suposem que'l Govern els contestarà com l'andalús aquell:

— Quite jierro.  
— Quite más jierro.

I finalment:  
— Ya te contentarás con dos pesetas.

Aquí, a Barcelona, sortosament estem re-

## Sonata XXXIII



IU que som a Carnestoltes, però la veritat és que ningú ho diria. M'han contat que'ls balls estaven molt animats, però com que un servidor no hi va an aquests

llocs d'escàndol i perdició no puc donar-ne notícies certes. Ara de que pels carrers no es veïen màscares ni mascarots i que l'únic que's disfressà fou un salvatge que habillat de Pierrot va degollar a una noia, d'aixó sí.

Aquest any en comptes de la tradicional cançó:

A setze, a setze el vi,  
En pobre Carnestoltes  
acaba de morí.

Tindriem que cantar, o tindrien, que jo xiulo, però no canto:

Pa car, pa car,  
En pobre Carnestoltes  
no pot ressucitar.

I és que lo que'l ressucitava, eren l'alegria, la tranquil·litat i els bons aliments i



—Creu-me, Quima, tal com estan les coses, no ens queda més remei que l'home vagi a plaça.

gits pel gloriós don Carles González Rotwos, que, guapo com ell, digué:

—En Barcelona no se cometerán los desmanes que en Madrid.

Per ara sortosament encara no, però, que la intenció hi és, no en dubti don Carlitos; vaja, me penso que n'està convençut.

I si no n'estés ja li haurien fet veure les senyores que als mercats de Santa Catarina, Boqueria i Born se dedicaren a tombar coves de peix i a impedir que venguessin les cols a pesseta la peça.

Per lo demés diu que tot va tan bé, que a Còrdoba i Sevilla estan encantats de viure, que a Canàries fermen els gossos amb llançonics, que a València ja no hi ha taronjes ni cèbes per a exportar i que els miners d'Astúries, volen fer un monument an en Romanones.

En fi, jo, com la vella, no vui morir-me per grippe que hi hagi, sempre es veuen coses noves.

I ara mentre n'hi hagi, bevem.

MORITZ XVIII

## Notes de fòra

**Pobla de Claramunt.**—Els republicans de aquesta població han tingut el bon pensament d'ajuntar els seus esforços per a una obra impt portant que ha de beneficiar-los ràpida i proferament.

Ja munten les parets d'un edifici propi, ample, on podran cobejar-s'hi i establir-hi institucions d'estalvi i de cultura.

Fugir de les urpes del cacic, de l'explotador i de la segona mà, és entendre els deures del obrer contemporani. Per això cal aplaudir l'entusiasme dels republicans pobletans, en aqueix cas mirall on pendre mostra aquells que siguent republicans i víctimes del capital s'endormisquen a mig camí.

**Torroella de Montgri.**—Dies passats dues persones d'aquesta vila que no devien sapiguer lo que eren bruixes, varen voler-ho esbrinar.

Degut a les seves desgràcies i penes que estan passant de morir-se'ls tant de bestiar, els varen fer creure que era causa d'una bruixa dels voltants de la vila els contra temps que sofrien. Ells, desgraciadament ho varen creure així, i el dia següent al punt de les dotze de la nit varen anar-se'n corrents en cerca de la bruixa fent una creu de llor al mig d'uns quatre camins esperaren que sortís. Dintre pocs moments per casualitat varen sentir una cabra que s'havia quedat per allà aquells camps dels afores perduda del remat, i a cops de pals la varen fer córrer per alguns carrers de la vila creient-se que si lograven matar a la pobre bèstia s'haurien acabat a casa seva les desgràcies.

A l'amo de la cabra li costà molts treballs fer-los entendre que mai la seva cabra havia fet de bruixa.

I a Torroella tot-hom diu:

—Mireu que'n va deixar el rei Herodes!...

## "PITOS Y FLAUTAS"

Si podia, si podia,  
quantes coses no diria,  
Verge pura!  
De no existir la censura,  
quin ramillet us faria,  
recullint amb tota cura  
la flor de la picardia,  
coberta de travessura,  
que en certes regions es cria!  
Amb quin gust us contaia  
lo que en veu baixa es murmura  
en una «peña» segura,  
i a cau d'orella es confia!  
Oh, si no fos la censura,  
que vigila nit i dia,  
implacable, freda, dura,  
quantes coses us diria,  
Verge pura!...

Ahir vaig trobà a la Grippe.

—Què tal?—vaig dir-li, aturant-la:—  
Com se't presenta el negoci?

Va bé, aquesta temporada?

—Psé!...—em va respondre, molt seria:—

No tant, de bon tros, com l'altre;

perquè, què són, cada dia,

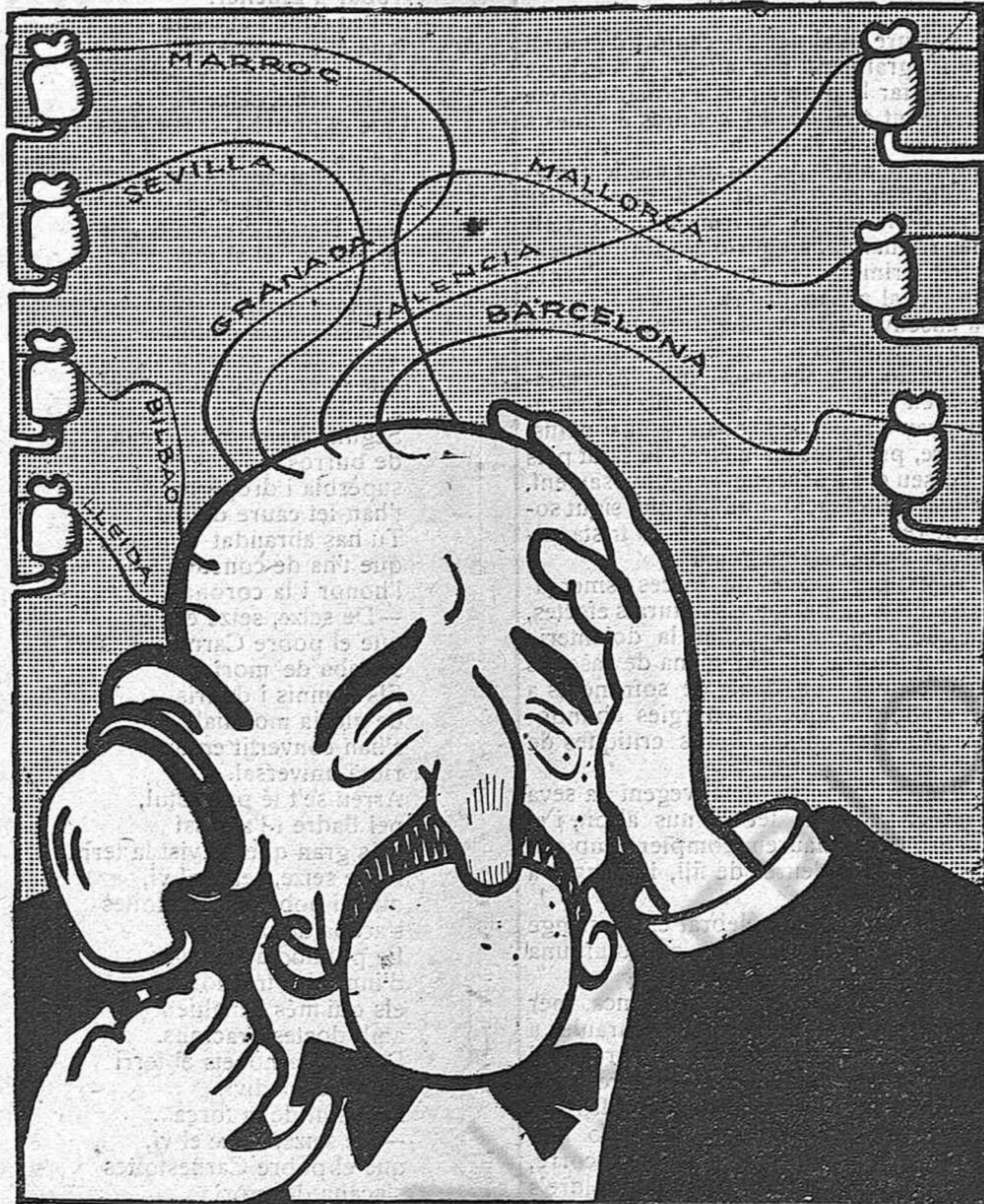
vuitanta morts o noranta?

—Trobos que són pocs?

—Sens dubte.

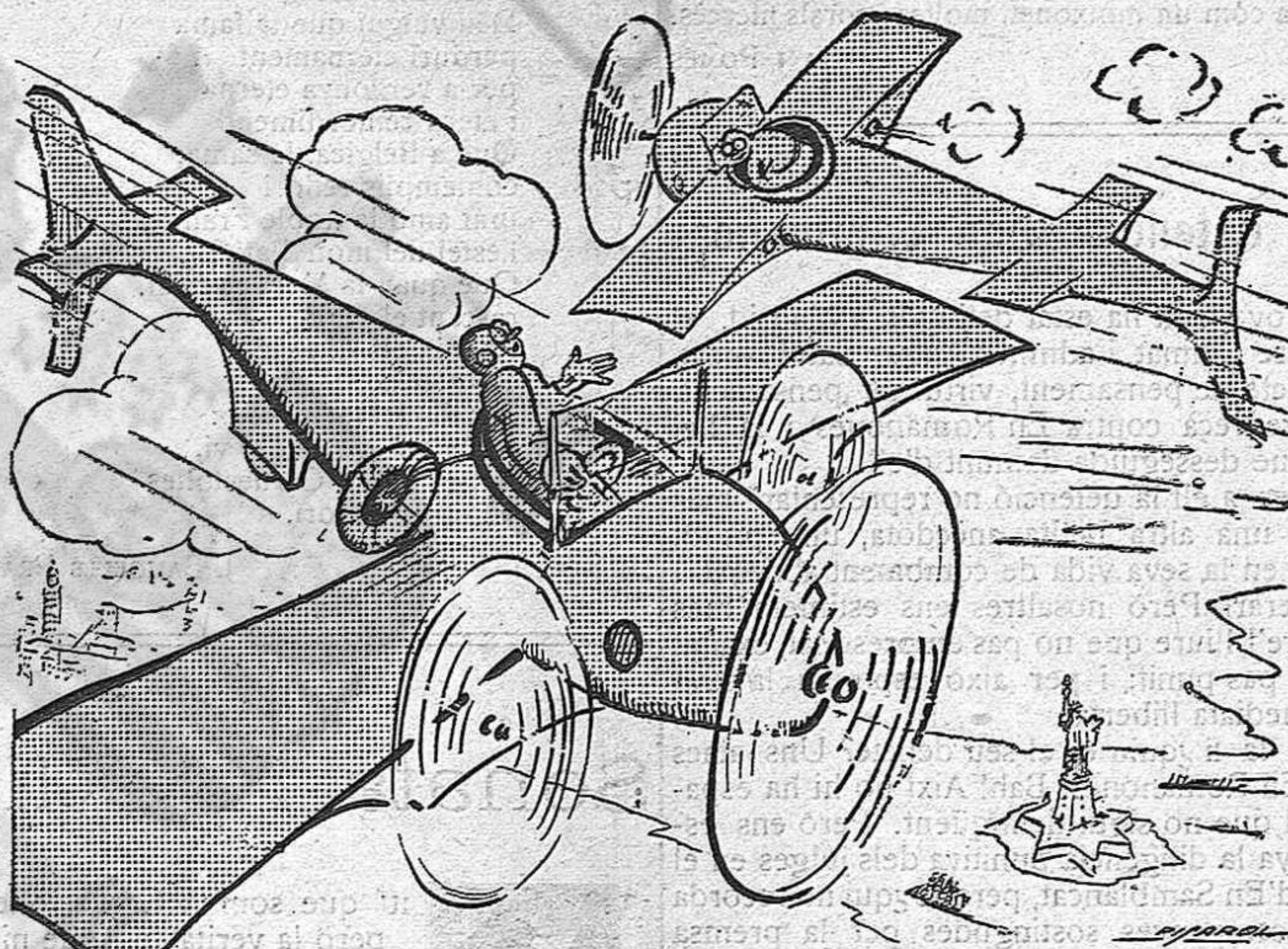
Tant la cosa em sembla magre,  
que si això aviat no s'anima,  
plego, i que us «despatxi» un altre.

## El comte marejat



—Si això dura gaire més,  
em tanquen a Leganés.

## Entre aviadors



—Acabes d'arribar, i t'entornes?

—Sí, home; és qüestió de poca estona, vaig a cercar la petaca que m'he deixat a París.

Volen tatxar les verdures,  
més com se podrà arreglar,  
tractant-se d'una matèria

de mides tan poc constants?

Si hi ha exemplars sans i grossos

i altres, dèbils i migrats,

gon se trobarà la pauta

per marcà uns preus regulars?

Per mi, l'única manera

d'evitar xocs i entrebancs,

es vendre les cols a litres

i els pèsols tendres a pams.

Hi ha qui sap el pes just que fa la Lluna;  
i les gotes que caben en el mar;  
hi ha qui sap com vivia el megateri

i per què els grills no canten fins al tard;  
hi ha qui sap quants anys fa del pecat d'Eva  
i quants milions de segles que'l Sol llú;  
però, el que està passant ayu a Rússia,  
això... no ho sap ningú

Tan mateix En Romanones

ens ha fet un flac servei,

amb la seva etzegallada

de suspendre el Parlament,

Perquè, els que llegim diaris,

ara jàmb què ens divertirem?

I els lloros de la tribuna;

gen què podran perdre el temps?

Senyor rector, no'm prediquis;

ja sé tot lo que'm va a dir.

Que hem entrat a la Quaresma,  
que'l menjar queda abolit,  
que ha arribat l'hora terrible  
de cantà els goigs de Sant Prim,  
que tenim la carn vedada,  
que no's pot tocà el pernil,  
que se'ns imposa el dejuni,  
que hem de badallà i sofrir...

Senyor rector, no's molesti:  
tot això tan negre i trist,  
molt abans de vostè dir-m'ho,  
la butxaca ja m'ho ha dit.

C. GDMA



**A**LGUNS elements tradicionalistes han celebrat una reunió per a tractar de la conducta a seguir en el plet promogut per l'actitud en que respecte dels carlins germanòfils, s'ha col·locat En Jaumet.

Per gran majoria de vots, acordaren els reunits constituir-se en grupus que se dirà «Acció-Llealtad», a les ordres incondicionals de l'hereu d'En Carles Xapa.

Si en comptes de perdre la guerra els alemanys, l'haguessin guanyada, no hauria sorgit l'«Acció-Llealtad».

Potser tampoc hauria entrat a En Jaumet el furor aliadòfil de que ara dóna demostra.

Es tan còmode arrambar-se al sol que més escalfa...

Segons un solt de comptaduria publicat aquests dies en els diaris, s'ha aplacat la publicació del setmanari tradicionalista «Monarquia», que de temps vé anunciant-se.

Diu que obeeix la tardança en sortir, a les circumstàncies que atavessem.

Millor serà que els que han d'escriure el nou setmanari no s'hi amoïnïn.

A nosaltres, i creiem que en la majoria de la població, no ens vé d'un parell d'anys.

Ja veuen si els donem lloc a pensar-s'hi.

La quaresma es presenta negre, per lo cares que estan les subsistències.

El pa car, el peix, la carn, la verdura, el bacallà, tot està pels núvols. Si tinguéssim ous menos mal, que menjariem alguna cosa i podríem anar tiran, però també els ous és article que escaseja.

A la rua, ni un cotxe, ni una comparsa, ni una disfressa. El Passeig de Gràcia, estava net com si fos una pista per a curses de motocicletes.

Però als costats del passeig guardes civils, de seguretat, municipals i urbans. En les cantonades guardies. En les entrades, guardies.

Un, davant d'aquella curiosa visió carnavalesca, observa extranyat:

—Per lo vist, a tot-hom li ha donat aquest any per disfressar-se de policia.

En Josep M.<sup>a</sup> Junoy ha dedicat al seu germà don Emili, un article parlant dels restes de la guerra. Aquests restes, la visió d'En Junoy cadet, són tres soldats, gaire bé sense cara, «sans-visage».

Don Emili coneix una cosa més lamentable en els restes de la guerra entre En Cambó i l'Alba; un home sense acta.

Posats a pujar les coses, els amos dels quioscos dits waltters-clossets, també han pujat els preus.

Comprenem que's pagui més per a pendre quelcom, però... per a deixar-hi... No hi ha dret.

Crisi de subsistències.

Crisi de treball.

Crisi de lluminàries.

Crisi de matrimonis.

Crisi de bona salut.

Crisi de... etc., etc., etc.

Res, que és una delícia el viare.

L'altre dia a la tarda hi hagué al Park un lunch, millor dit una «merienda» maurista en homenatge al senyor Nadal.

A l'hora dels brindis — segons ens conta un assistent — diu que se sentiren molts crits de: Visca Nadal!...

No'm negaran que els joves mauristes barcelonins són «dels avençats». Victorejar al Nadal, quan tot just som a la Quaresma!...

Un xarrupa-ciris de la Defensa Social defensa els principis catòlics, entre mig d'un grupu de lliure-pensadors.

—Desenganyin-se, senyors; nosaltres els conservadors religiosos som els que millor entenem la llibertat; la bona llibertat.

Un oient interrompent-lo:

—Sí, per això sòu els més llibertins.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUEJOLA, CATEDRAL del Olt, número 8